

مُجَمَّلُ

عَقِيدَةُ السَّلَفِ الصَّالِحِ

کورتیا عہ قیدا سہ لہ فین صالح

وہار گیزان

عمر بن الخطاب
نظمی محمد زار خوی

نقیسین

صالح بن فوزان بن عبد الفوزان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مُجَمَّلٌ

عَقِيدَةُ السَّلَفِ الصَّالِحِ

کورتیا عہ قیدا سہ لہ فیئ صالح

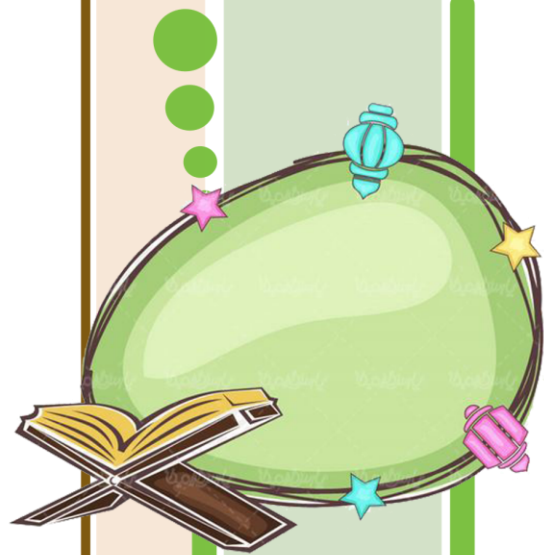

دوعا ژ خـودايي حـق
دکـه مـخـيـرا قـي پـه رتـووکـي
بـکـه تـه د تـه رازيـا هـر
موسلمانـه کـي دا .....

ہەر مۆسلمانەکی ماف
ئی هه ئ قی په رتووکی
به لا ځکه ت.....

مَجْمَل
عقيدة السلف الصالح
كورتيا عه قيدا سه له فين صالح

نقيسين

الشيخ

صالح بن فوزان بن عبدالله الفوزان

وهريان

عمر نظمي محمد زاخولي

١٤٤٣-٢٠٢٢

{نقیسینا وەرگیږی}

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد
وعلى آله وصحبة اجمعين.
أما بعد:

ئە قـ پەر توو کە گریډایە ب عە قیدئ قە ، عە قیدە :
ئانکو باوهری ، باوهری ئە وشە نگسته یه ^(۱) ئەوا مروقی
دگە هینتە رازیبوونا خودایی مەزن ، ژبەر گرنگیاقی
چە ندئ من دیت قی پەر تووکی وەرگیږم بۆ زمانئ مە یئ
کوردی دا مفا ژئ بیته وەرگرتن .

یا زانیە هەر پەر توو کە کی مروقـ بخوینت ئیلا دی
مفای ژئ وەرگرت ، تایبە تی پەر تووکیڤ { عە قیداراست و
دروست } ، چونکی ئەم دینن نوکە چە ند خە لک ژبەر
نە زانینا عە قیدئ ب سەردا چووینە ئە گەری وئ ئەوە یان
پەر توو ک ل سەر عە قیدئ نە خاندینە یان نە زانن ب
دینئ خو یان دە یابایت وان ئە و فیرنە کرینە .

(۱) شەنگستە : ئانکو ئەساس .

پیدځي ه ل سهر هه ر موسلمان نه كي نه فسا خو و
 عه يالى خو فيري عه قيدا راست و دروست بكه ن دا
 بگه هنه وي به هه شتا خودي سوزي داي بو باوهر دارا ،
 بلا نه م باش بز انن مه به ست ژ چيكر نامه نه م
 په رستنا خودي بكه ين و په رستنا مه دروست نابت ئيلا
 دقيت ل دويځ عه قيده كا دروست بت ،
 نه ف په رتووكه ئيك ژوان په رتووكانه عه قيدا مروقي
 پي دروست دبت ، نه قجا قي په رتووكي بخوينه و خه لكي
 فيريكه و ته شيان هه بن چاپ بكه دا خه لك مفاي ژي
 وهر بگرن .

نه گه ركه سه ك بتنئ مفاي ژي بكه ت هندي نه و كاري
 پي بكه ت دي خير گه هت ته نه ري ما خير ژوي مه زتر
 هه يه توبه ري خه لكي بدئ په رستنا خودي بتنئ بكه ن .

ژبه رقي چه ندئ پيغه مبه ر ﷺ ديئرت : (خير ترين
 زكر گوټنا : لا اله الا الله) يه بوچي ؟ چونكي نه ف گوټنه
 ب په رستنا خودي بتنئ فه گريدا يه و عه قيدا دروست ژ
 قئ په يقئ ده ست پي كرييه ،

کارى من د قى په رتووکى دا من وەرگړایه و هنده ک
 جها من د وەرگړانۍ دا دريژ کړییه یان کورت کړییه ب
 هنده ک پامانیت ب بابه تی قه گړیدای دا کوپتر مفا ژى
 بیته وەرگرتن و خاندنا په رتووکى بو خاندنه قانى سقک
 بت و ب پامانا وی بگه هت و من دگهل وەرگړانۍ مفا ژ قان
 ته فسیرا کړییه (الطبري - البغوي - ابن کثیر -
 القرطبي - السعدي) خودی په حمى ب هه میا بیه ت.
 دوعا ژ خودی دکهم خیرا قى په رتووکى بکه ت د
 ته رازیا هه ر موسلماننه کى دا ژ ساخ و مرییا و ژمن
 قه بویل بکه ت ئامین.

نقیسین

عمر نظمي محمد زاخولي

۲۶/ذو القعدة/۱۴۴۳

۲۵/۶/۲۰۲۲

رؤښا شه مبيی

{رامانا عه قیدئ چیه} ^(۱)

عه قیده: رامانا وی ژ لایئ زمانی قه: بو گریدانئ
دیئت، ئانکو تۆتشته کئ ب هیزو موکم گریدهی و قه بین
بۆ نه بت.

عه قیده: نه وه ده مئ مروقدلی خؤل سه رتشته کئ
گریدهت، گریدانه ک قه بری و موکم بت و قه بین بو
نه بت، نه قه دیئرنئ: عه قیده، قیجا چ نه قه قیده
دروست بت یان نه دروست بت دیئرنئ عه قیده، چونکی
دلی خو پیقه گریدا گریدانه ک موکم.

که سه ک یئ هه ی عه قیدا وی شرک یئ تیدا، دیئرنه
قئ عه قیده، به لی عه قیدا وی نه دروسته، چونکی نه و
باوه رییا وی هه ی نه وه کی وی باوه رییی یه نه وادیسلامئ
دا هاتی.

---

(۱) نه و بابه ته خودانی پهرتووکی نه کرییه تیدا، به لکو من یئ نفیسی دا خاندنه فان پتر تی بگهت.

{ ڀامانا عه قيدا ئيسلامى }^(۱)

ڀامانا عه قيدا ئيسلامى : ئه ڦه يه ته باوهري هه بت ب
خودى و مه لائيكه تين وي و په رتووگين وي و پيغه مبه رين
وي و ب ږوڙا دوماهيى و باوهري ب ڦه دهري باشيا وي و
خرايبا وي ، ده مئ ته ئه ڦه باوهرييه هه بت دڦيت
باوهرييه كا موكم بت ڦه بين بونه بت ، دلى مروقى پئ ڦه
گريډاي بت و پئ ئارام بت و چ گومان دگهل ڦئ گريډانى
نه بن ،

{ ده مئ ئه م دييژن عه قيدا مه }^(۱)

ده مئ ئه م دييژن : (عه قيدا مه) مه به ست پئ ئه وه
(باوهرييا مه) ، ئانكو مه باوهري هه بت باوهرييه كا موكم
چ گومان تيډا نه بت ، باوهرييا مه ل دويڦ وي چهندي بت
ئه واهاتى دقورئانئ و سوننه تيډا ، وهكى وي باوهريي بت
ئه واهه حابيان ئينايين و دلى خو وئنه زمانئ خو پئ ڦه
گريډاين و كار بوگرين بئ دوو دلى ، خودى ژوان هه ميان
پازى بت .

(۱) ئه ڦه بابته خودانئ په رتووگئ نه كريبه تيډا ، بهلكو من يئ نفيسى دا خاندنه فان پتر تئ بگهت .

{دهمى دئيتە گۆتن} ^(۱)

دهمى دئيتە گۆتن (عه قيدا سه له فين صالح) يان
(عه قيدا خودانين سوننه تى و جه ماعه تى) يان (عه قيدا
دروست) يان (عه قيدا ئيسلامى) مه به ست پى ئه قه يه :
تو باوه ريى بينى باوه رييه كا موكم و بى گومان بت و دلى
ته پيغه گريداى بت وهكى وى باوه رييا د قورئان و
سوننه تى دا هاتى و صه حابى و تابعى ل دويش چووين ،

{پامانا سه له فين صالح} ^(۱)

سه له فين صالح : مه به ست پى ئه قه يه هه رسى چه رخين
به رى نه ، به حسى صه حابى و تابعى ^(۲) و تابعيت تابعيانن
ئه فين هه نى ب دروستى ل دويش پيغه مبه رى ﷺ يين چوين چ
كىماسى و گوهورين د ئيسلامى دا نه كرن ، كا چه وا خودى و
پيغه مبه رى فه رمان ل وان كريبه ئه وان وه سا بجه دئينات ،
پيغه مبه رى ﷺ مه دحين قان هه رسى چه رخا يين كرين كو

(۱) ئه و بابته خودانى په رتوو كى نه كريبه تيدا ، بهلكو من يى نقيسى دا
خانده قان پتر تى بگه هت .

(۲) تابعى ئه و بين ئه وىت صه حابى ديتين و صه حابى ئه و بين ئه وىت پيغه مبه ر
صلى الله عليه وسلم ديتين و باوه ر پى ئيناتن .

خَيْرَتَرِين چەرخن دەمی دبیژت: (خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ
يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ - خَيْرَتَرِين چەرخ چەرخى منه
پاشى ئەو چەرخەيە ئەوین ل پشتى وان دئین پاشى ئەوین ل
پشتى وان دئین)^(۱) .

هەركەسەكى لدویف قان بچت ب دروستى ئەوین ل
سەروى رێكا راستە ئەقا خودى ژى رازى،

چونكى ئوممەت دى پارچە پارچە بت وگە لەك كۆم و
دەستەك دى تیدا دەرکەقن يال سەر مە ئەم لدویف
پيغەمبەرى ﷺ و سە لەفین صالح بچین داکوئەم بینە
پزگار کرن ژاگرى جەهنەمى، ژبەر گۆتەنا پيغەمبەر
ﷺ دبیژت: (وتفترق أمتي على ثلاثٍ وسبعين ملةً،
كلُّهم في النارِ إلا ملةً واحدةً، قالوا: مَنْ هي يا
رسولَ الله؟ قال: ما أنا عليه وأصحابي- وئوممەتا
من دى ژيکقەبن ل سەر حەفتى و سى فرقا هەمى دئاگرى
دانن ئیلا ئیک کۆم ب تنى نەبت، صەحابیا گۆتن: ئەو
کیش فرقه يە ئەه پيغەمبەرى خودى؟ گۆت: ئەو ئەون

(۱) صحيح البخاري.

ئەوئىن ل سەرۈي رېك و رېيازى ئەوائە قروئەزو
صە حابىيىن من ل سەر) (۱).

ژبەر قى چە ندى خودانى پەرتووكى ناقى پەرتووكى
كريبە : (عە قىدا سە لە فين صالح) كومرو قى عە قىدى
بخوينت دال سەرۈي رېكى بت ئەواسە لە فين صالح ل
سەردا رازىبوونا خودايى مەزن بدەست خوقە بينت.
دوعا ژ خودى دكە مە ژوان كەسا حساب بكت ئەوئىن
باوهرىيا وان وەكى يا سە لە فين صالح .

سَمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

{پیشہ کی}

سو پاس بؤ خودایى هه مى جیهانى بن، و سلاق و
صه لات ل سه ریغه مبه ری مه موحه مبه دی بن دوماهیك
پیغه مبه رو ئیمامى هه مى پیغه مبه را و ئه وى هاتى
قریكرن دلوقانى بؤ خه لكى، یى ناما خودى گه هاندی و
ئه مانه ت ئه داكرى و ئوممه ت ئاموژگارى كرى و جیهاد بؤ
خودى بدروستى كرى.

خودى دین پى كامل كرو نعمه تا خو پى ته مام كرو
پیّدقى كرل سه ر خه لكى گوهدارى وى و دىقچوونا وى
بكه ن ول سه روان پیّدقى كر حه ژيكرنا وى پتربت ژوى يا
حه ژى دكه ن ژنه فسا خو و دهىبايىت خو و عه يالىت خو و
هه مى خه لكى.

پشتی قی چہ ندی:

ب حہ زکرنا خودی دی دہست ھا قیّمہ بابہ تہ کی یی
گرنگ بوہہ می موسلمانا ژژن وزہ لاما، ئہ وژی
عہ قیدہ یہ،

✽ **عہ قیدہ:** بنیاتی دروستیا ہہ می کارانہ، ئانکو
دہمی عہ قیداتہ دروست بت کاری تہ دی ہہ می
دروست بن،

✽ **عہ قیدہ:** دروستکەرہ بوہہ می کارا، قیجا ہەر
کارہ کی عہ قیدادروست ل سہرنہ ئیتہ ئا قاکرن
ئہ قکارہ دی ل خودانی خوزقرت وژی نائیته
قہ بویل کرن ئہ گەر ژیی خوہہ می پیقہ ببورینت
وچہ ند خوپی قہ ب وہستینت ژئ نائیته قہ بویل
کرن،

✽ **عہ قیدہ:** بنیاتی دینی یہ وکورتیا بانگہ وازییا
پیغہ مہہ رانہ کوہہ می پیغہ مہہ را بانگہ وازی بو
عہ قیدی یین کرین ژیی ئیکی ہہ تایی
دووماہیکی، ہہروہ کی پسیارا قی عہ قیدی ژ

عه بدی د ئیتته کرن ل پوژا قیامه تی، دئه سه ره کی
 دا^(۱) یی هاتی: (کلمتان یسأل عنهما الأولون
 والآخرون: ماذا كنتم تعبدون؟ وماذا اجبتم
 المرسلین؟ - دوو په یقن دی پسیار ژ هه می
 خه لکی ئیتته کرن یین ده سیکی و دوو ماهیکی:
 هه وه په رستنا کی د کر؟ و هه وه چ به رسقا
 پیغه مبه را دا - ئه ری هه وه راستگو ده ریخستن و
 باوهری پی ئینان یان هه وه دره و ب وان کرو
 به روفاژی وان کر)^(۲).

(۱) ئه سه ر: (الاثر) ئه سه ر ئه فه یا دئیتته فه گوهاستن فیجا چ ژ
 پیغه مبه ری بت صلی الله علیه وسلم یان ژ ئیکه دی. شیخ ابن
 باز دیژت: باهرا پتر (ئه سه ر) ئه فه یه یا هاتی فه گوهاستن ژ
 صه حیان و تابعیان - ئانکو ده می ته دیت دئیتته گوئن د
 ئه سه ره کی یی هاتی ئه فه مبه ست پی باهرا پتر ژ صه حیان و
 تابعیان یی هاتی فه گوهاستن - و حه دیس ئه فه یا دئیتته
 فه گوهاستن ژ پیغه مبه ری صلی الله علیه وسلم.

(۲) ئه ف پسیاره خودی د قورئانا پیروژدا ئماژه یی پی دای ده می
 دیژت: (وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ - رپوژا
 قیامه تی ده می گازی فان کافرا دکه ن دیژت: هه وه چ به رسقا

دا پیغمبره را). (ئبن کەسیر) د تەفسیرا قی ئایەتی دا دیئرت:

گازییا ئیککی ل قیامەتی دەر بارە ی تەو حیدی دا نە پەرستنا خودی
 بتنی و دقئ چەندی دا هەیه بنجە کرنا پیغمبره را ئه ری بەرسقا
 هەوە چ بوو بو پیغمبره را و حالئ هەوە دگەل وان پیغمبره را چ
 بوو، ئانکو هەوە باوهری پی ئینات یان هەوە کوفری پی کر؟
 وئەقە هەروەکی پسار ژ عەبدی دئیتە کرن د قەبری دا:
 خودایی تە کیە. و پیغمبره ری تە کیە؟ و دینی تە چ بوو؟
 مروقی باوهردار دی شەهەدە دت چ خودا نینن هەژی پەرستنی
 ژ خودی پیقەتر و هندیکە موحەممەدە عەبدی خودی یە و
 پیغمبره ری وییە، بەللی مروقی کافر دیئرت:

..هە...هە....ئەز نزانم ژبەر قی چەندی چ بەرسقا نین
 ژبلی خو بی دەنگ کرنی، دەمی خودی دیئرت: (مَاذَا أَجَبْتُمْ
 الْمُرْسَلِينَ) هەوە چ بەرسقا پیغمبره را دا بی، چونکی هەچی د
 دنیایی دا ژ حەقیی کورە بت و ئەو ل ئاخەرەتی ژ پتر
 کورەترە و ژ ریکاراست بەرزە ترە ژبەر قی چەندی خودی
 تەعالا دیئرت: (فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا
 يَتَسَاءَلُونَ) —دەنگ و باس وی رۆژی ل بەر وان بەرزە بوون
 دی خو بی دەنگ کەن وان چ هیجەت نینن پی هیجەتا ب خو
 بگرن و وان چ بەرسقا نینن پی پاخفن، وی رۆژی وان چ
 هیجەت نینن دی بی دەنگ بن پسار ئیک دوو ناکەن کا دی
 چ بەرسقا دن).

ئەق-ھەردوو پەيغە دى پىيار ژ ھەمى چىكرىيا
ئيتە كرن ل رۇژا قىامە تى.

۱- بەرسقا ئىكى: (شهادة أن لا إله إلا الله) شە ھەكى

ددم ب دلى خو و ب دەقى خودان پیدانى دكەم (لا إله -

چ خودا نینن ھەژى پەرستنى ب راست و دوستى بو

بیتە كرن ژ ھەژى پەرستنى بت- لا الله - ئىلا خودى

نەبت كۆبتنى ھەژى پەرستنى يە) ،

۲- و بەرسقا دووى: (شهادة ان محمدا رسول الله)

شە ھەكى ددم ھندىكە موخە مەدە پيغە مېرى خودى

يە (قَوْلًا و عَمَلًا) ب گۆتن و كرىار .

لا إله إلا الله محمد رسول الله

{عه قيدا دروست يا بنه جهه}

عه قيدا دروست نه وه يا پيغه مبه ر **صلى الله عليه وسلم** پي هاتي و بانگه وازي بو كړي،

پيغه مبه ري **ﷺ** يي ديار كړي - نه قئومه ته دي
پارچه پارچه بت وگه له ك عه قيده و كور دي تي دا
دهر كه قن: (أن الامة ستفترق من بعده على ثلاث
وسبعين فرقة كلها في النار إلا واحدة) - كوئومه ته دي
ژي كفه بن پشتي وي ل سهر حه فتی و سئ فرقا هه مي
دنا گري دانن ئيلا ئيك ب تنئ نه بت). (قالوا: من هي يا
رسول الله؟ قال: من كان على مثل ما أنا عليه اليوم
وأصحابي - صه حابيا گوت: نه و كيش فرقه يه نه ي
پيغه مبه ري خودي؟ گوت: نه و نه و نه وئ ل سهر وي ريك
وري بازي نه و نه و نه و نه و نه وئ ل سهر).^(۱)

هه چيبي باوهر ييا وي وه كي وي بت نه و پيغه مبه رو
صه حابي ل سهر ژ بېرو باوهران، نه و دي رزگار بت و ئي ته
پاراستن ژ عه زابا خودي و دي چي ته دبه هه شتي دا.

(۱) أخرجه الترمذی (۲۶۴۱).

ژبه رقی چه ندی دیژنه وان که سین عه قیده و
 باوه رییا وان دروست دهسته کا پیگیری کری بقی باوه رییا
 دروست و خوراگرل سه رقی باوه ریی دیژنی : (الفرقه
 الناجیه - دهسته کا پژگار بووی) .

ونه گهری ناقرنا خودانین عه قیدا دروست ب
 (الفرقه الناجیه) نهغه دزقرت بووی چه ندی ژبه رکو
 پژگار بوونه ژعه زابا خودی، ژبه رقی چه ندی نهغه
 دهسته که ژحه فتی و سی فرقا کو بتنی نهغه دی پژگاربت
 ژاگری و هه می دهسته کین دی ژبلی قی دئاگری دانن
 خودی مه پاریزت .

ل قیری دهرئه نجام دیاردبت : (الفرقه الناجیه)
 نهون خودانین سوننه تی و جه ماعه تی دهه می ده مان دا،
 ده سپیکا وی ژپیغه مبه ری وَعَلَيْهِ و صه حابیین وی و هه تا
 یی دوماهیکی ژقی ئومه تا موحه مبه دی دی ل سهر
 حه قیی بن هه تا رابینا قیامه تی، هه روه کی دحه دیسی
 دا هاتی : (لا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ،
 لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ عَلَى

ذلك - ھەربەردەوام كۈمەك ئۆمەتە تا مىن ل سەر
ھەقىيىنە ئەوئىن ھارىكارىيا وان نەكەن و دوژمناھىيى و
بەرۇقاژى وان دكەن چ زىانى ئاگەھىنن وان ھەتا
فەرمانا خودى تەعالا بەيىت وئەويىن ل سەر قى
ھەقىيىنە ^(۱).

---

(۱) رواه مسلم.

{ حەقى ئىكە نابت بەش بەش }

حەقى ئىكە ئەوژى دىنى پېغەمبەرى يە **صلی اللہ**
علیہ وسلم ، بەلى گە لەك دەستەك دەرکەتن وگە لەك
رېك وړېياز وگوتن دەرکەتن ، وئەق دىنى پېغەمبەرى
ﷺ خودى تەعالا - دەربارەى دا - دىيژت : (**وَأَنَّ هَذَا**
صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ
بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكَمُ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ - ئەقتشتين خودى پى وەصىيەت ل هەوە كرى ئەق
وەصىيەتە خودى تەعالا دىيژت ئەقە رېكا من و دىنى من
يى راستە ، قىجا ھوين لدويش قى رېكى ھەرن و لدويش
رېكىن ژىكجودا نە چن ، ژبلى قى رېكى لدويش چ رېكا
نە چن وەكى رېكا جوھى وفە لەھان و ھەمى كافرا و وان
كە سين خودانين بيدى و ئەوين لدويش ھەوايى خود چن
پاشى ئەقين ھەنى دى ھەوە ژ رېكا خودى دەرئىخن ھوين
ناميننە سەروى رېكا خودى ئەواژى رازى ، ئەقتشتين
خودى بەس ژى كرى خودى وەصىيەتى و ناموژگاريى پى

ل هه وه دكه ت داکوهوین ژ خودی ب ترسن و خوژ عه زابا
وی ب پارین (۱).

و (صراط الله) ریکا خودی : نه وریکه یه نه وا خودی
پی پیغه مبه ری خو ﷺ قریکری و صه حابین هیژا و
چه رخین باش لدویف چوین ، و هه رکه سه کی لدویف
دهوسا وان دچت ژ دوماهیکا قی ئوممه تی هه تا پوژا
قیامه تی ، نه قه یه ریکا خودی .

به لی نه وین به روفاژی قی ریکی کرین و ژ قی ریکا
خودی جوودا بین نه و ژ وان ریکین دی نه - ئانکونه ل سه ر
ریکا خودی نه به لکوسه رد اچوینه - .

و پیغه مبه ری ﷺ خه ته ک کیشا خه ته کا راست ، و
ره خین قی خه تا راست هنده ک خه تین خواهر کیشان ، و
پیغه مبه ر ﷺ دهر باره ی وی خه تا راست دا گوته : (هذا
صراط الله - نه قه ریکا خودی یه) ، و دهر باره ی وان
ریکین جوودا یین خواهر گوته : (وهذه السبل، علی
کل سبیل منها شیطان یدعو الیه - و نه قریکین دی د

سهري هه ريگه كي دا ژوان شه يتانه كي يي هه
بانگه وازيي بو دكه ت) (۱).

وئه قديار كرنه پوهنكهره ژده ق پيغه مبهري يه
بورا مانا قئ نايه تي (وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا
فَاتَّبِعُوهُ - نه قه ريكا من و ديني من يي راسته ، قيجا هوين
لدويش قئ ريكي هه رن و لدويش ريكي ن ژي كجودا نه چن ،
ژبلي قئ ريكي لدويش چ ريكا نه چن) (۲) . - كو بشي خه ت
كيشاني راما نا قئ نايه تي رو هنكر - .

ل قيري ديار دبت قيجا خوداني باوه ريبا ساخله م و
خوداني قور تالبووني ژ به رزه بووني و ژ ئاگري و ژ
هه وايي نه فسي ، نه و ژي ئيك دهسته كن نه و خوداني
سوننه تي و جه ماعه تي نه ، خودي مه و هه وه ژوان
حساب بكه ت و دگهل وان كوم بكه ت و دويش چوونا ريكا
وان ب رزي مه بكه ت هه تا روژا نه م بگه هيني .

(۱) رواه احمد .

(۲) سورة الانعام ۱۵۳ .

{پله ییا وان که سا}

پله ییا وان که سین گوهدارییا خودی و پیغه مبه ری وی
کرین و بیهنا خو فره کرین بو پارزیبنا وی .
خودانین سوننه تی و جه ماعه تی دهنده ک دهماندا
کیم دین و دهنده ک دهماندا دینه گه له ک و چی دبت ژوان
نه بن ئیللا هژماره کا کیم، به لی خیر و به ره که ت و
زیده هی یی دگهل وان ، چونکی نه ویی ل سهرحه قیی نه
وهه چییی ل سهرحه قیی بت نه و ناترست ژچه کیی و نا
ترست ژگه له ک دوژمنان .

خودی ته عالا دییژت: (وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ
فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ
رَفِيقًا - هه چییی گوهدارییا خودی بکه ت و پیغه مبه ری
نه فه نه و که سه نه نه ویی دگهل وان که سین خودی نعمه ت
دگهل وان کرین ژ پیغه مبه را و راستگوا و شه هیدا و

مروڦين چاك وئەقە باشترين هەقالن مروڦدگەل وان بت
دبەهشتى دا) (۱).

هەچيى هەقالين وي يين قى ريكى ئەقە بن ئەوين
خودى نعمەت دگەل وان گرین ژپيغه مبه را وراستگوا و
شەهيدا و مروڦين چاك، قيجا دى ژكى ترست؟

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ

{يېن بېھنا خۇفرەھ دكەن ژبەرپازی بینا خودی}

بیھن فرەھى بۇرازیبىنا خودی، ئەقە پیدقیه ژ
عه بدی کۆل سەر تیگه هشتنى وزانىنى بت ولى
گه رییانا ریكا قان كه سات و بیھن فرەھ بت ل سەر و خو
ل بهر نه خوشیین وان كه سا بگرت یی به روفاژی وی
بکەت.

قیجا بیھن فرەھى ل سەر ریكا خودی ول سەر دینی
حه ق ول سەر سوننه تی مروقی دگه هینت کارین نه خوش
وسه خت ژ خه لکی و لومه هیا و گلوگازندا دئینت و چیدبت
مروقی بگه هینته توخیبیت ئازاردانى و کوشتنی و
دەریخستن.

به لی هندی یی ل سەر حه قیی بت چ فندوفیلین
فیلبازان زیانی لی ناکەت، ئەگەر د دونیایى دا توشی
نه خوشیى بی دوماهیکی ل قیامه تی ئە جربو وی یه،
چونکی ئە جرو خیر بو مروقیین ژ خودی ترسه .

{باوهرييا خودانيڻ سوننه تي و جه ماعه تي و ديار كرنا رامانا

{باوهرييا ب خودي}

باوهرييا خودانيڻ سوننه تي و جه ماعه تي: باوهرييا ب
خودي يه و مه لائيكه تيڻ وي يه و په رتووكيڻ وي يه و ب
پيڻغه مبه ريڻ وي يه ب پوڙا دوماهيي يه و باوهرييا ب
قه دهري يه خيرا وي و خرابيا وي .

و نه ف بنچينيڻ هه ني هنده ك كه سان به روقاڙي قان
بنچينه يان كروڙ قان بنچينه يا ييڻ لادايڻ وهكي وان
حه فتى دوو دهسته كا نه قين ڙي لادايڻ .

به لي خودانيڻ حه قبي جيگيرن ل سهر حه قبي دگهل
وي چه ندا ديته سهر وي وان: څا قيكړني وي گفاشتني
نه و ناراسته وي وان ديته كرن څدهف خه لكى به لي ل سهر
قان هه مي تشتارا خوراگرتنه و جيگيرن ل سهر حه قبي
څبلي حه قبي چ ريكا بو خونا بينن .

{رامانا باوهرييا ب خودی}

باوهرييا ب خودی ئانکو: باوهري پيکرنه کاڦه بري ب
ئیکاتيا خودی ته علا د ربووييه تی دا و د ئولووهيه تی دا
و دوان ناڦ و سالوخته تی خودی دا .

ئه ڦه وی چه ندی دگه هینت سی جورین — ته وحیدی—
ئیکاتيا خودی ب خوڦه دگرت:

{ته وحید^(۱) دبنه سی جور}

۱- ته وحید ا ربووييه تی (توحید الربویة) یا
خودایینی.

۲- ته وحید ا ئولووهيه تی (توحید الألوهية) یا
په رستن.

۳- ته وحید ا ناڦ و سالوخته تان (توحید الأسماء
والصفات).

---

^(۱) ته وحید ئه وه: ئیکاتيا خودی بتی، ئانکو خودی بتی یه مه
ب ریځه دبت و ئهم ییت چیکرین و ئه و بتی هه ژی په رستن
یه و ئه و خودان ناڦ و سالوخته تی جوانه نه وه کی چ
چیکریانه و چ تشت وه کی وی نینه،

{جورئ ئىكئ: تەوھىدا رېووبىيەتئ}

تەوھىدا رېووبىيەتئ – يا خوداينىئ – : ئەقەيئ
ھاتىيە دەيناتن و جھئ خۇكرىيە دگەل فترەتا مروقى،
وئەقتەوھىدە يا رېووبىيەتئ نائىتە دوپات كرن كوژىك
جوودابوونەك ھەبت كا كئ ئەو چىكرنە، – ئانكوديار دبت
ھەمى چىكرىل سەروئ چەندئ ئىك دەنگن ھەمى
دانپىدانئ دكەن خودئ بتنى يە خودان كەرە و چىكەرە،

ھەتاشەيتان ژى قئ دانپىدانئ دكەت شەيتانى دسەر
كوфра خۇراگوت: (رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي - خودايئ من
چونكى تەئەزبەرزە كرم وب سەردابرم) ^(۱). و
ھەروەسا شەيتانى گوت: (فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ
– ئەزب مەزناھى و شيانا تەكەم ئەزدئ وان ھەمىيا ب
سەردابرم) ^(۲).

شەيتانى دانپىدان كرب رېووبىيەتە خودئ و سويند ب
مەزناھىا وى خار.

(۱) سورة الحجر ۳۹.

(۲) سورة ص ۸۲.

ئەھا ھوسا ھەمى كافر دانپېيدانى ب قى چەندى
 دكەن، ۋەكى ئەبوجەھلى ۋەبولى ھەبى ۋەھەمى گرگرين
 كوفرى دانپېيدان دكرن ب تەو حيدا پوبوويىەتى ل سەروى
 چەندى ژى را ھەركوفر ۋەرزەبوون ل دەقوان ھەبوو^(۱)،

خودى تەعالا دىيژت: (وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِهِمْ
 لَيَقُولَنَّ اللَّهُ - بِيژە وان ئەو كىيە رزقى ددەت ھەو ۋە
 ھەسمانا ۋە ھەردى ۋە ۋە كىيە چاقو ۋە ھەداينە ھەو ۋە
 ھەوين ۋە ھەلى دىن ۋە دىينن ۋە ۋە كىيە تىشتى مەرى ژىي
 زىندى ھەردىيخت ويى زىندى ژىي مەرى ھەردىيخت ۋە
 ئەو كىيە ھەمى كاروبارا بريقتە دبت دى بىژن تە خودى
 يە، قىجا بىژە وان ما ھەوين ژ خودى ناترسن ۋە ھەوين قى

(۱) ل قىرى ديار دبت نە ھەچىيى باۋەرى ب رېوويىەتى بىتى
 ھەبت ئەو باۋەردارە ۋە دى رزگار بىت ژ ھەزەبى، نەخىر!
 چەونكى شەيتانى ۋە كافرا ژى ئەوان باۋەرى ب قى چەندى
 ھەبى، بەلى ژ بى باۋەران حساب بن، چەونكى ئەق
 باۋەرىيە بىتى تىرا وان ناكەت دققت باۋەرى ب ھەرسى
 جورين تەو حيدى ھەبن ۋە دگەل بنچىينى ئيمانى ۋە چ شەرىكا
 بو خودى چى نەكەن ب چ تىشتا.

دانیپیدانی دکهن و دییژن خودی یه بوچی هوین ب تنی وی
 نا په ریسن و شرکی بهیلن (**فَأَنِّي يُؤْفِكُونَ**) قیجا پا
 چه وائنه و په رستنا خودی دهیلن و وی بتنی نا
 په ریسن ^(۱) .

و خودی ته عالا دییژت: (**قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ، سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ** - بیژه وان
 نه ری هه ر مولکه ك و خه زینه كا هه بت بده ستی کی یه و
 کی یه ؟ و کی دهسته لاداری هه ر تشته کی یه ؟) (**وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ**) خودی بتنی یه دهه وارا عه بدین خو
 دچت و وان دیپاریژت و نه خوشی و خرابیی ژوان ددهت
 پاش و نه و تشتی خودی بو عه بدین خو نقیسی یان بقییت
 نه خوشیی بگه هینتی که سی چ شیان نینن ژبلی خودی قی
 چه ندی ل سه روان پاکهت و دهه وارا وان بچت و وان ب
 پاریزت (**إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ**) به رسقی بدهن نه گه رهوین
 قی چه ندی دزانن ؟ (**سَيَقُولُونَ لِلَّهِ**) دی بیژن و دانیپیدانی

دکهن ییټ خودی نه و خودی بتنی شیان ییټ ههین (قُلْ
 فَأَنِّي تُسْحَرُونَ) قیجا بیژه وان : هوین ب چ روی په رستنا
 خودی دهیلن نه ری عه قلین هه وه چوینه کیڅه ده می هوین
 په رستنا هنده کا دکهن ژبلی خودی و هوین دزانن چ تشت
 ب ده ستی وان نینه و نه قه عه قلین هوین پی دانییدان
 دکهن ل سه رشیانا خودی بی گومان شه یتانی ییټ
 خاپان دین و سحر یی لی کری و راستی یی ل به رهندا
 کری ، قیجا سحر ب عه قلی وان کر هه روه وه کی سحر کری
 ل پیش قاجیت خه لکی (۱).

و خودی ته عالا دیژت: (قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ
 يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ
 يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ - بیژه
 وان نه و کییه رزقی دده ت هه وه ژ عه سمانا و عه ردی و نه و
 کیه چاق و گو ه داینه هه وه کو هوین گو ه لی دبن و دبینن
 و نه و کیه یی تشی مری ژ یی زیندی دهر دئیخت و یی

زیندی ژیی مری دهر دئیخت وئه وکیه هه می کاروبارا
 بریقه دبت؟ دی بیژن ته خودی یه قیجا بیژه وان ما هوین
 ژ خودی ناترسن کو هوین قی دانپیدانی دکهن و دیژن
 خودی یه بوچی هوین ب تنی وی نا په ریسن و شرکی
 بهیلن) (۱).

دهرئه نجام : - ل قیری دیار دبت - ئه قان کافرا
 دانپیدان ب قی چه ندی هه میی دکرن و دهمی ته نگافی و
 نه خوشی ب سه روان دا هاتبان دا دوعا بتنی ژ خودی
 کهن ، چونکی وان دزانی کهس نینه وان خلاس بکه ت ژ
 ته نگافیا و نه خوشیان ئیلا خودی بتنی نه بت و هندیکه
 خودایین وانن ئه وین وان ژبلی خودی دپه ریستن و
 سه نه مین وانن شیان نینن ل سه ر قورتال کرنا وان ژ
 نه خوشی و مرنی.

خودی ته عالا دیژت : (وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي
 الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهُ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
 أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا - وئه گهر نه خوشی

ددەریایی دا گەهشته ههوه ژدژواریی و ترسی و
 خەنداقینی هوین وان خودایین دپەریسن ژبلی خودی
 دهیلن و ژدلی ههوه دەر دکه قن بتنی خودی دئیته بیرا
 ههوه بتنی هوین ههوارا خودگههیننی^(۱). پشتی خودی
 ههوه پرگار دکهت و دههوارا ههوه دئیت ههوه ژدەریای
 دەر دئیخت و دگههینت سه رهشکاتی هنگی هوین پشت

(۱) ئەو چەندە لدهو عە کریمی کوری ئەبوو جەهلی پەیدا بوو دەمی ژ
 پیغمبەری صلی اللہ علیہ وسلم رەقی ل (فتحا مه ککهی) قیجال
 سەفینی سیار بوو چوو دناو دەریایی دا، قیجا ههوايه کي دژوار هات
 ئەقین دگەل هنده کا گۆتە هندهك دی — ئەو خودایین ئەم دپەریسن
 ژبلی خودی چ مفای ل مه ناکەن — ئیلا بتنی ئەم ههواریت خو
 بگههیننه خودی ئەو دی مه خلاس کەت و دی دههوارا مه ئیت،
 عە کریمە دی دنهفسا خو دا گۆت : (ئەو خودایی مفای نه کەت د
 دەریایی دا ئەو د هسکاتی ژی دا مفای ناکەت — ئانکو ئەو خودایین
 مه بو خو گرتین ژبلی خودی چ مفای ل مه ناکەن — پاشی گۆت :
 ئەی خودایی من ئەز سوزی ددهم ئەگەر ئەز دەر کەتم ژ دەریایی ئەز
 بچم دهو پیغمبەری صلی اللہ علیہ وسلم و دەستی خو بکەم دەستی
 وی دا قیجا پشتی خلاس بووی ژ دەریایی زفری دهو پیغمبەری صلی
 اللہ علیہ وسلم و موسلمان بی خودی ژی رازی بت. ژیدەر تهفسیرا

ئبن کەسیری تهفسیرا سورەت ئیسرا ئایەتا ۶۷

ددن باوهری و په رستنا خودی دهیلن هندیکه مروقه ب
نعمه تین خودی یی کافر بووی نه و تنی نه بت یی خودی
پاراستی^(۱).

هندیکه باوهری پیکرنا قی جوری ته وحیدی بتنی یه
یا ربووبیه تی مروقی ناکه ته د ئیسلامی دا و مروقی
رزگار ناکه ت ژناگری،

بو نومونه کافر دانییدان ب قی ته وحیدی دکرن یا
ربووبیه تی به لی قی دانییدان کرنا وان ب قی ته وحیدی
نه ونه کرنه د ئیسلامی دا و خودی ناقل وان کرن ب کافرو
موشرك و حوكم ل سهر وان دا هه روهه ربمینن د
جههنه می دال سه رقی چه ندی را دانییدان ب
ربووبیه تی ژی دکرن - کودگو تن خودی نه مرییت چیکرین
ورزقی مه ددت و مه ب ریقه دبت -.

نه هال قییری هندهك تقیسه رایین خه لهت کرین و
خه لهت بووین ددهرباره ییروباوهراندا ل سه ریگا وان
که سین خودانین ناخفتنی ده می ته وحیدی ته فسیر دکه ن

(۱) سورة الاسراء ۶۷.

و پوهن دكهن وهسا ديار دكهن هه ما ته وحيد بتنى
 دانييدان كرنه ب هه بوونا خودى كوئه و چيكره و رزقدهره
 و ريځه بهره..... قيجا دى بيژينه قان كه سا نه ځه نه
 نه و باوهرييه نه وا خودى پيغه مبه رپى قريكرين، چونكى
 كافر و موشر كا هه تا شه يتانى ژى دانييدان ب قى
 ته وحيدا رو بووبيه تى دكرن و نه ځه باوهرييه هه بين.

قيجا هه مى دانييدان ب قى جوړى ته وحيدى دكهن، و
 پيغه مبه ر ژبه ر قى چه ندى بتنى نه هاتينه كو دانييدانى
 بتنى ب كهن كو خودى چيكره و رزقدهره و مروقى ساخ
 دكه ت و دمرينت، نه ځه باوهرييه بتنى نه به سه و مروقى ژ
 عه زابا خودى ناده ت پاش.

{جورئ دووی: ته وحیدا ئولووهییه تی}

ته وحیدا ئولووهییه تی، ئانکو ته وحیدا په رستنئ^(۱) کو تو
په رستنا خودئ بتنی بکه ی چ شریکا بووی چی نه که ی ب چ
تشتا، (توحید الإرادة و القصد - مه به ستاته و حه ز
ئیه تاته بتنی بو خودئ بت چ که سی نه که یه شریک د
په رستنئ دا و داخازی ژوی بتنی بکه ی)^(۲).

(۱) (ته وحیدا ئولووهییه تی): ته وحیدا په رستنئ یه: نه وه ده می تو عیاده تی و
په رستنئ بکه ی دقیت بتنی بو خودئ بت ناچی بت بو ئیکه دی بت، فیجا چ نه ؤ
په رستنه بچویک بت یان مه زن بت و چ قه شار تی بت یان ئاشکه رایئ بت دقیت
هه می بو خودئ بت، چونکی خودئ وی په رستنئ قه بویل ناکه ت یا نه بو وی بت.

(۲) خودانی په رتوو کی ل فی جهی دیژت: نه ؤ جورئ ته وحیدئ: (هو محط
الرحال - نه و یا بیه جهی هو یقیئ وان کو هو یقیئ خو و مه به ستا خو و قه ست
کرنا خو بقی جورئ قه گریدان و بو خو دکرنه ریک و ریپاز دا مه به ستا وان بجه
بیټ، به لی نه وین شرک پهیدا دکرن دقئ مه به ستئ دا دنا ؤ به را وان و پیغه مبه را دا
بی جهی ناکو کیئ، چونکی هو یقیئ خو پیغه گریدان به لی شرک دگهل بی و
پیغه مبه را بو وان دیار کو نه ؤ هو یقیئ هه وه خه له تن و شرکا ب خودیه دقیت
هون خودئ بتنی په ریسن). من نه ؤ په یقه ل فی ری ئاماژه پی دا، کو تیگه هشتا من
نه ؤ یه دهر باره ی فی په یقی دا، دا نه وه که سی بخوینت بزانت خودانی په رتوو کی نه ؤ
په یقه ژئ یی گو تی و نه گهر رامانه ک دی هه بت یان زانایه کی به حس ژئ کربت،
دا بو خو مفای ژئ وهر بگرت و خو نه هیلت ب گو تن من قه.

وئەق جوری تەوحیدی ئەوە یا بیە جهی ناکوکی یە
 دناقبەرە را پیغە مەبرو ئومەتین وان دا - کو دوژمناهی
 دناقبەرە را وان دا پەیدابی، چونکی گەلەك مللەتان
 پەرستنا ژبلی خودی دکر ب وی مەبەستی دا وان نیژیکی
 خودی بکەن، قیجا دەمی پیغە مەبرە را تەوحید
 ئولوو هیەتی بو وان دگۆت کو پەرستنا خودی بتنی بکەن
 گەلەكە بویل نە دکر دی جهی دوژمناهی - قیجا هەر
 پیغە مەبرەك ئەقین هاتین دگۆتە مللەتی خو؛ ئەی
 مللەت پەرستنا خودی بکەن هەو چ خودا نینن ژبلی وی ژ
 هەژی پەرستنی بت، نە دگۆت وان: هندیکه خودی یە ئەو
 خودایی هەو هیە، چونکی ئەوان مللەتان دانپیدان ب
 خوداینیا خودی دکر، بەلی پا داخاژ ژوان دکر کو
 پەرستنا خودایی خو بتنی بکەن - کا چهوا - دانپیدان ب
 خوداینیا وی دکەن کو خودی چیکه رهك بتنی یە و پرزقەر
 هك بتنی یە و ئەو بتنی یە کاروبار ب ریشه دبت، ئەوان
 کافرا دانپیدان قی چه ندی دکر و پیغە مەبرە را داخاژ ژوان
 دکر ئەها هوسا خودی ئیکانە بکەن ب کرنا پەرستی چ

که سئ نه که نه شریک دگه ل هه روه کی خودی ئیکانه دکه ن
ب چیکرنی و ب ریقه برنی.

قیجا پیغه مبه را ئه ف چه نده کره هیجه ت و به لگه ل
سه روان - کا چه وائه وانیپدانی ب خودایینیا خودی دکه ن
کوئه وبتنی چیکری مه یه ئه ها وه سا دانیپدانی ب
په رستنا خودی بکه ن کو خودی بتنی هه ژی په رستنی یه و
چ شریکا بووی چی نه که ن ب چ تشتا - .

دقورئانا پیروژدا به حس یی هاتی کرن ته وحیدا
پوبووبیه تی ژده رگه هی (احتجاجی یه) ^(۱). بو کافرو
داخا زکرنه وان بووی چه ندیه یا پیدقی ل سه روان کو
په رستنا خودی بتنی بکه ن .

---

(۱) (احتجاج) : ب کورتی ئه قه یه را کرنا هیجه تی ل سه ر وان،
کافر دانیپدانی دکه ن کو خودی ئه و ییت چیکرن - ئه ف
دانیپدانه دبته هیجه ت ل سه ر وان - به لئ په رستنی بو
هنده ک دی دکه ن. کو دقیت هوین دانیپدانی ب خودی بکه ن
ئه و بتنی هه ژی په رستنی یه نه بتنی هوین بزانه خودایه و
رزقی دده ت و هوین ییت چیکرن،

قیجا هندی هوینن گه لی کافرا دانپیدانی دکه ن خودی
 بتنی چیکه ره وئه و بتنی رزقی دده ت وئه وه هه وه ژ
 ته نگاقیا خلاس دکه ت وه وه پرگار دکه ت ژ هیلاکی، پا
 قیجا هوین بوچی په رستنی ژبلی وی دکه ن بووی یی هوین
 چینه کرین وچ فه رمان بووی نه ی و نه چیکن و نه
 ریشه برن؟ خودی ته عالا دیژت: (أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا
 يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ - ئه ری ئه ق خودایی ئه ق هه می
 چیکریه چیکرین ئه ری وه کی وان په رستیانن ئه قین
 هاتینه چیکن وچ تشتی چی نه که ن، ئه ری ما هوین بی را
 خو نائینن هزا خو ناکه ن چه وا هوین په رستنی ژبلی
 خودی دکه ن) ^(۱).

ل قیری دیار دبت ته وحیدا ئولووه ییه تی - یا
 په رستنی - ئه وه ئه وا پیغه مبه را بانگه وازی بو د کر به ری
 خه لکی دایی و داخا ژ ملله تی خو دکر قی ته وحیدی
 بجه بینن ، وه ره به رده وام ناکوکی و شهر دنا ف به ینا

خودانین ته و حیدئ دا و خودانین سهردا چوونئ دایه ژقی
جورئ ته و حیدئ هه تا نوکه ،

قیججا خودانین عه قیدا دروست داخازی ژوان که سین
سهردا چووی و لاداین ژ ته و حیدئا ئولووهیه تی و زقرین بو
سهردینئ موشرکا ب کرنا په رستنا قه برا و مه زارا و
پیروژ کرنا مروقا و هندهک تایبه ت مه ند ییت خوداینئ
داینه وان ،

قیججا ئه هلی ته و حیدئ داخازی ژ قانا دکه ن بزقرن بو
عه قیدا دروست و ساخلام و خودئ بتنی ب په ریسن دهمئ
په رستنئ دکه ن ، و قی کاری مه تر سیدار بهیلن ئه و کاری
وان حه زل سه ره هی ، چونکی ئه قچه نده دینئ
جاهلیه تی یه ، به لکو دژوار تره ژ دینئ جاهلیه تی ،
چونکی ئه هلی جاهلیه تی دهمئ ته نگا قی د سه رواندا
دهات د حاله تی نه خوشیی دا په رستنا خودئ بتنی دکرن
ودهمئ ببا به رفره هی دا ژ نیکا شرکی کن ،

به لی ئه قین نوکه د سهردا چووین شرکا وان
به رده وامه د به رفره هی و ته نگا قیی دا شرکی ب

خودی چى دكهن، به لكوشركا وان دته نگاځيى دا
دژواتره، ده مى كارل سه ردژواردبت دى گوهل وان
بى دى داخازا هاريكاري ژئهلوليانا كهن وژمرييا و
ژقه بران كهن،

به لى موشركين بهرى ده مى نه خوشى هاتبايه سه رى
وان د بهرته نگاځيى دا بتنى دوعا ژ خودى دكرن.

ئه قـ جورى دووى ژ جورين ته وحيدى كوته وحيدا
ئولووهييه تى يه ئه قه ئه وه يا پيغه مبه را داخازدكر ژ
هه مى ملله تان كوپه رستنا خودى بتنى بكهن،

ئه قه يه كوهه قركى په يدا دى ، ژبه رقى چه ندى بى
پيغه مبه رى ﷺ شه رى موشركا دكر هه تا شركى بهيلن .

ونه ها ئه قه يه پامانا : (لا اله الا الله) ، چونكى (اله) پامانا
(مَعْبُود) دئيت - نه وى په رستن بو دئيتته كرن ، و پامانا (لا اله
الا الله) ئانكو (لا معبود بحق الا الله) ئانكوچ خودا نينن
هه ژى په رستن بو يئته كرن ژ راست و دروست بتنى خودى يه .

وپامانا (اله) نه نه وه وه كى هندك كه س ديژن
ئه قين به رزه بووين ديژن : هنيكه (اله) پامانا قادر

دئیٔت خودان شیان ل سہرئافرانندی و چیکرنی بہ لکو
(إِلٰه) پامانا وی (معبود) دئیٔت ژ (ألہ - یألہ) ب پامانا
حہ ژئی کرو پہ رست.

اللہ اکبر

{جورئ سئ: ته وحيدا ناف و سالوخه تان}

جورئ سئ: ته وحيدا ناف و سالوخه تان و پامانا
ته وحيدا ناف سالوخه تان.

پامانا وئ ئهم وان ناف و سالوخه تان ب سه لمينين و
بنجه بکهين ئه وئ خودئ بؤنه فسا خؤسه لماندين و
بنجه ه کرين يان ئه واپيغه مبهري ﷺ بؤسه لماندين و
بنه جه کرين ژ ناف و سالوخه تان.

وئهم وان ناف سالوخه تان نه في بکهين ئه وئ خودئ ل
سه رنه فسا خؤنه في کرين و پيغه مبهري ﷺ نه في کرين
ژی ژ کيما سياو عه يبا، بي (ته حريف) و بي (ته عطيل)
و بي (ته کييف) و بي (ته مثيل).

{شهرحه ك كورت ل سه ر قان هه ر چار په يفا} ^(۱)

۱- (بي ته حريف): بي گوهورينا پامانا دروست
ديژرنئ (التحريف) ئانكونا قين خودئ و
سالوخه تين وي تورابي پامانه كي ژده ق خؤبو
دهيني (ته حريفئ) گوهورينئ بيخيئ نه ل سه ر

(۱) ئەڤ شرح کرنه من یی لئ زیده کری دا پتر مفا ژئ بیته وەر گرتن، چونکی خودانی
پەرتووکی بئنی ئاماژە یی پە دای.

وى رامانا دروست ئەقا د قورئانى و سوننەتى دا
هاتى،

۲- (بى تەعطيل) : وبى كۆز كار ئىخستىن ونەفى
كرنا سالۆخەت و نفاقىن خودى دىيژنى :
(تعطيل) ژكار ئىخستىن نفاق و سالۆخەتىن
خودى.

۳- (بى تەكئيف) : وبى چەوانى كوتۇرابى
چەوانى بۇ خودى دانى، دىيژن قى چەندى
(تكئيف)، ئانكۆئەم دزانىن خودى مە دىينت
بەلى تۇچەوانى بۇنا دانى بىژى دىتن و چاقى
خودى ھوسانە و ھوسانە يان چاقى وى بچىكە يان
مەزنە دى بىژى خودايى مە دىينت و مە باوهرى پى
ھەيە، بەلكو چەوانىا دىتنا چاقى ئەم نزانن، بۇ
نەمۇنە ئەم دزانىن خودى يى بلند بووى بۇسەر
عەرشى ئەقە تىشتەك ئاشكەرايە بەلى چەوانىا
خودى ئەم نزانىن كا پىنشتى يە يان درىژ كرىە
يان ھەر ھزرەك بەيىت د سەرى تەدا خودى دوىرە ژ

قى ھزراتە ئەواتۇدكەى دەربارەى چەوانى بۇ
خودى دانى بى كۈبە لگە پى ھەبت ژ قورئانى و
سوننە تى.

۴- (بى تەمثیل) : وبى كۈتۈبىژى سالوخە تىن
خودى وەكى يى چىكرىيانە ، دىيژنە قى چەندى
(تمثیل) ، ئانكونا چىيبت تۈبىژى سالوخە تىن
خودى وەك يىن چىكرىيانن ، بۇنەمونە خودى
گولى دبت تۈبىژى گولى بىنا خودى وەك يا مە
چىكرىيانە ئەقە چى نابت تۇقى چەندى بىژى
خودى نە وەكى چىكرىيانە و نابت تۇ خودى وەكى
چىكرىيانە لى بکەى ھەر ھزرەکا د سەرى تە دا کو
تۇ خودى وەكى چىكرىيانە لى بکى خودى دۈيرە ژ
وى ھزراتە .

خودى تەعالا دىيژت : (لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ - چ تشت وەكى وى نینە نە دزاتى وى يى
پىرۇزدا ونە د ناقىن وى يىن بلىد وجوان دا ونە د
سالوخە تىن وى يىن کامل دا و خودى تەعالا يى کاملە وبى

کیماسیه و چ تشت وهکی وی نینه نه و گول هه می دهنگا
 دبت و ب چ زمان بت و نه وهه می چیکریین خو و کارین وان
 دینت یین قه شارتی و ناشکه را^(۱) . و گوتنا خودی
 ته عالا (فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
 لَا تَعْلَمُونَ) - هوین خودی وهکی چیکرییا لی نه کهن و
 چیکرییا نه ئینه به رامبه ری وی کو شرکی دپه رستنا وی
 دا بکهن، چونکی خودی ئیکه چ تشت وهکی وی نینه
 هندیکه خودییه دزانت و هوین نزانن^(۲) .

- و گه له ک ئایهت و سوورته به حسی ناڤ و سالوخته تان
 دکهت - و نه واهاتی د ئایهت کورسی دا و د سوورته
 ئیخلاص دا ، به لکود پترییا سوورته تین قورئان ژوان
 سوورته تین ل مه کهه هی و مه دینی هاتینه خواری دهر باره ی
 ناڤ سالوخته تانن .

(۱) سورة شوری ۱۱ .

(۲) سورة النحل ۷۴ .

{ نایه تیڼ قورئانا پیروژ قاله نابن ژبه حسکرنا ناڅو

سالوڅه تیڼ خودی

وگه له ک ژ نایه تیڼ قورئانا پیروژ قاله نابن ژ
به حسکرنا ناڅیڼ خودی و سالوڅه تیڼ وی، دگه ل
دهرکه تناد هه رسووره ته کی: {بسم الله الرحمن
الرحیم} . پامانا وی سه لماندن و بنه جهکرنا ناڅی خودی
و سه لماندن و بنه جهکرنا سالوڅه تیڼ وی نه و په حمان و
په حیمه ژبلی قان ژی ژ سالوڅه تیڼ خودی ته عالا .

و خودی ته عالا سالوڅه تیڼ نه فسا خو کرب
سالوڅه تان، و نه فسا خو ناڅکرب ناڅا، قیجا پیډقیه ل
سه رمه نه م قی چه ندی ب سه لمینن و بنه جه بکه یڼ و
مه باوهری پی هه بت ل سه روی چه نداد قورئان و
سوننه تیڼ دا هاتی،

نه م ب عه قلی خو نه که یڼه دناڅ دا و نه م ب
تیگه هشتنا خو پامانا لی نه کین و نه م حوکمی ل سه ر
خودی نه که یڼ کوناڅه کی یان سالوڅه ته کی نه ژ هه ژی
وی دانین و حوکمی ل سه ر بکه یڼ، چونکی خودی زاناتره

ژ هه می چیکرنا ب نه فسا خو، خودی ته عالا دییژت؛
 (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ
 عِلْمًا) — خودی ته عالا هه می تشتی دزانت یی بیت ویی
 چووی، (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ) خودی وی تشتی ژی
 دزانت نه قی ل به رده ستی چیکریا ل به راهیا وان ل
 قیامه تی کا چ پیشکیشگری نه، (وَمَا خَلْفَهُمْ) ووی
 تشتی ژی دزانت نه وی ل پشت خو هیلا یی ژکاری
 دویایی، (وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا) زانینا وان دهر باره ی
 خودی هه میی ناقه گرت، ئانکو چیکری چ تشتی ژ زانینا
 خودی نزانن نه وتی نه بت یا خودی نیشا چیکریا کری،
 زانینا خودی ل سه ر چیکریا هه میی قه دگرت به لی یا
 چیکریا هه میی ناقه گرت) ^(۱). هه روه سا خودی ته عالا
 دییژت (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ
 وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا
 الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا

خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ^(١).

(اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) خودی یه خودایی ب حهق ئه و خودایی
ژبلی وی چ خودا نه ی ئه و بتنی ژ هه ژ ی یه په رستن بۆ بیته کرن
و ژبلی وی چ خودا نینن، (الْحَيُّ) ئه وه یی ساخ و چ جارا
نامرت، (الْقَيُّومُ) ئه وه یی ب کار و باریت خو و چیکریا رادبت نه
پیدا قی ب چ که سی یه، (لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ) نه
ده سپیکی ن خه وی - نقروسک - وی دگرن (وَلَا نَوْمٌ) ونه دنقت
هه رده م ساخه و نانقت، (لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ) تشتی دعه ردی و عه سمانان دا مولکی وی یه و ئه وی
یی چیکری و ب ریقه دبت، (مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
بِإِذْنِهِ) ئه ری کی هه یه شه فاعه تی ل نک وی بکه ت ئه گه رب
ده ستویر و فه رمانا وی نه بت، که سه ک نینه شه فاعه تی بکه ت
بی ده ستویری یا خودی و شه فاعه ت هه می یا خودی یه، به لی

نه گهر خودی قیا په حمی ب عه بدین خو بیه ت یین بقین دی
 ده ستویری ده ته وان که سین قه درین وان گرتین ژ عه بدین خو
 شه فاعه تی بو بکه ن، (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ)
 خودی هه می تشتی دزانت چ تشت ل بهر بهرزه نابت وی تشتی
 دزانت یی ل بهر ده ستی چیکریا ژ کاری قیامه تی یین یین و یین
 بورین ژ کاری دونیای، هه می تشتی دزانت ویی قه شارتی و
 ناشکه رای و یین بوری و یین ژ نوی په یدادبت، (وَلَا يُحِيطُونَ
 بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ) زانینا وان دهر باره ی خودی
 هه میی نافه گرت، ئانکو چیکری چ تشتی ژ زانینا خودی و
 سالو خه تیین خودی نزانن نه وتی نه بت یی خودی هه زکری نیشا
 چیکریا بده ت و بو وان دیارکری ژ پیژانین خو، (وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ) کورسییا خودی عه درو عه سمان ییت
 قه گرتین، ژ بهر کو هندي هند کورسی یا مه زنه، نه قه بتنی
 مه زنا هیا کورسییی یه عه درو عه سمان قه گرتین و کورسی نه
 مه زنترین چیکرییه، به لکو عه رش خودی گه له ک ژ کورسیی
 مه زنتره و کورسی جهی پییت خودی نه، بی کو تو چه وانیی بو
 پییت خودی دهینی هه ر هزره کا چه وانیکرنی بییت دسه ری ته دا

خودی ژ وی هزری دویره، چونکی چ تشت وهك خودی نینه، (وَلَا
يُؤَدُّهُ حِفْظُهُمَا) پاراستنا عه درو عه سمانا نه گران و
زه حمه ته ل دهق خودی، (وهو العلي العظيم) خودی یی بلنده
ل سه ره می چیکریان ل سه ره رشی، (العظیم) یی مه زنه و
خودان شیان چ تشت ژ وی مه زنه تر نینن هه می تشت ل بهر
مه زناهیا وی شکه ستینه).

و خودی ئه م ییت داینه پاش ئه م نموونا و وینا بو
داین و ئه م دگه ل وی شریکا و هاریکارا داین یان ئیکی
وهکی وی لی بکه یین، چونکی چ تشت وهکی خودی نینن و
چ شریک هه قکویف نینن خودی پاک و بلنده و دویری هه ر
کیماسیه کی و عه یبه کی یه ژ وان که سین شریکا بو دانن.

ب راستی خودی بو مه ب په رستن دهینات کوئه م دوعا
ژی بکه یین ب نا قین وی و سالو خه تین وی، هه روهکی
دیئرت: (وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی فَادْعُوْهُ بِهَا وَذَرُوْا
الَّذِيْنَ يُلْحِدُوْنَ فِيْ اَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ) – خودی ته عالا نا قین جوان و باش هه نه و
هه می نا قین خودی دجوان باشن، قیجا پی قان نا قین

هه نى گازی خودى ته علا بکه و دوعا ژى بکه وئهو
 که سين ئيلحادى^(۱) دئىخنه ناقيىن خودى دگوهورن و درهوى
 پى دکهن کوهندهك ناقبو خودى دانان چ به لگه پى نهى
 قان که سين هوسا گوهورين کرن دهربارهى ناقيىن خودى دا،
 قيىجا خودى ته علا دييژت: بهيلن ئه قيىن هه نى بقى
 کارى خويى خراب دى سزايى خو وهرگرن^(۲).

خودى ته علا يى بو مه ديار و ئاشکه را كرى ب قان
 خاليىن خوارى:

۱- خودى بونه فسا خو ناق سه لماندن كوى ناقيىن
 جوان ييت ههين: (ولله الاسماء الحسنی).

۲- خودى ناقيىن خو سالوخهت کرن ب جوانيى قيىجا
 هه مى ناقيىن وى دجوانن.

(۱) ئيلحاد: رامانا وى ئه فه قارىيون ژ راستيى قيىجا مروقيىن
 موشرك ئيلحاد دناقيىن خودى دا كرن گوهورين و كيىم و
 زيده كرن تيدا كرن، ناقيىن خودى دانانه سهر سه نه ميىن خو ژ
 حه قبيى قارىيون.

(۲) سورة الاعراف ۱۸۰.

۳- فەرمان ل مه کرئه م پی ناڤین وی دوعا بوؤ خو

ژی بکه یین .

۴- ئەم داینه پاش ئەم ژری دەرکه ڤین دەربارهی

ناڤین وی دا کوئه م گوهورینی تییدا بکه یین یان کیه

بکه یین یان زیده بکه یین .

وړامانا (إلحاد) : ئانکو (خواری بوون —

ژریدەرکه ڤتن) ،

و(إلحاد) دناڤین خودی دئه و خواری بوونه یه ژوان

به لگه یین دینه به لگه ل سهر ب گوهورینا ناڤین وی یان

دانانا ڤامانه کی نه سه روی ڤامانا دروست ، مه به ست نه

پی خودی ته عالا بت ، هه روه کی (جهه مییا) و

(موعته زیلا) وئه وین سهر خه له تیین وان ب ریڤه چووین

ژکومین سهر داچووین و به رزه بووین ، — کوناڤو

سالوخه تیین خودی گوهارتن و ڤامانه کا خه له ت دانان ئهو

ڤامان نه ژهه ژی خودی بین .

به لی خودانین سوننه تی و جهه ماعه تی ئه وییت ل

سهر ڤیکا راستن دڤی فەرمانی داود هه می کارین دینی

خودا و سوپاس بو خودی به لی خودانین سوننه تی و
جه ماعه تی د بابه تی (عه قیدی دا) تایبه ت دکه ن ب
زیده کرنا گرنگی پی دانی و پتر گرنگی و چاقدیری
ددنی،

چونکی به رزه بوونا د عه قیدی دا به رزه بوونه ک مه زنه
، و خه له تیا تی دا گه له که و ته حه سینا پیاننه و
به رزه بوونا تی گه هشتانه ،

و خه له تیا د عه قیدی دانه وه کی خه له تیا د تشته کی
دی دانه ، چونکی نه وی خه له ت دبت د عه قیدی دا مروقژ
وی دترست ژ کوفری و سه ردا چوونا دژوار و به رزه بوونا
دویر.

به لی نه وی خه له ت دبت ژوان خه له تیا نه قین دبن
قی چه ندی دانه و خه له تیا وی سقک تره نه گه رخو
خه له تی ددینی ژی دابت، هه می خه له تیه نه دروستن و
ناچیبیت مروقژ بکه ت و به رده وام بت ل سه ریان چاقل
که سه ک خه له ت بکه ت،

به لی هندهك خه له تی ژهندهك خه له تیا مه زنترن ،
 و خه له تیا دعه قیدی دا دژوارترین خه له تیه ، و
 سهرداچوونا دعه قیدی دا دژوارترین سهرداچوونه ،
 چونکی خه له تی دعه قیدی دا نائیته چاره کرن - کو
 مه به ست مروؤق قورتال نابت ل قیامه تی نه گهرته و به
 نه که ت - .

به لی خه له تیین دی یین ژ سهرداچوونا عه قیدی
 کیمرت نه و دبن حه زکړنا خودی قه یه بقیّت دی لی بورت
 بقیّت دی عه زاب دت ، هه روه کی خودی ته عالا دییژت ؛
 (إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ
 لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
 بَعِيدًا) - هندی خودی ته عالا یه گوننه ها وی که سی ژئی
 نابهت یا شرک پی بهیته کرن و دی وی گوننه هی بووی ژئی
 بهت یا ژ شرکی کیمرت بت بووی یی وی بقیّت و هه چییی
 شریکه کی بو خودی چیکه ت نه و به رزه بوو و تیچوو ژریکا
 حه قییی و هیدایه تی به رزه بوونه کا دویر ، نه فسا خو

توشى خوساره تا دونيايى وئاخره تى كروخوشيا
دونيايى وئاخره تى ژدهست دا (۱).

ودئايه ته ك دى دا ديئرت: (وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا - هه چيى شركى ب خودى بكهت
ئەوى بى گومان گوننه هه ك مه زن كر) (۲).

الحمد لله

(۱) سورة النساء ۱۱۶.

(۲) سورة النساء ۴۸.

{باوهرئینان ب وان بنچینین ماین ژ بنچینین دینی}

هندیکه باوهرئینانه ب وان بنچینان ئەقین ماین ژ

بنچینین دینی – پشتی باوهرئینان ب خودی – ئەقەنه :

❀ باوهرئینان ب مه لائیکه تا.

❀ وپه رتووکا.

❀ وپیغه مبه را.

❀ وړوژا دوماهی.

❀ و باوهری ب قه دهری باشیا وی و خرابیا وی.

ئەقە هه می تابعی باوهرئینان ب خودی ته عالا یه و

ئەقە چەقین ژ باوهریی دچن هه می گریداينه ب باوهرییا

ب خودی ته عالا قە ، – چونکی هه ر خودی یه یی بۆمه

گوۆتی و به حس ژئ کری کوئه قشتته یین هه یین –

هه بوونا مه لائیکه تان و ب وی تشتی نه ل به ر چاق

(غه یی) ویی چووی و قریکرنای پیغه مبه را وړوژا

قیامه تی و نه و تشتی د قیامه تی دا روی دده ت.

قیجا یا پیدقیه ل سه رمه نه م باوه ریی بقی چه ندی
بینن و باهرا پتر باوه رییا بقی چه ندی باوه ری ئینا ب
غه یبی یه .

🌸 نه م باوه ریی دئینن ب خودی و مه لائیکه تیّن وی،
نه قه ژ مه زنترین باوه ری ئینا ب غه یبی یه .

🌸 و نه م باوه ریی دئینن ب پیغه مبه را نه گه ر نه م
نه بینن ژی، به لی پا باوه ریی دئینن ژ به روی
به حسکرنا خودی، کو خودی پیغه مبه رییت
قریکرین مزگینی ددن خه لکی و وان هشیاردکه ن
دا توشی عه زابی نه بن، ژیی ئیکی ژوان نوحی
هه تای دوماهیکی موحه ممدی سلاق و سه لات
ل سه روان بن .

🌸 و نه م باوه ریی دئینن ب مه لائیکه تان و نه م وان
نابینن، به لی ژ به روی چه ندی باوه ریی دئینن،
چونکی خودی و پیغه مبه ری وی ییت بو مه گو تین و
به حس ژی کرین .

ههروهسا باوهريي ب پوژا دوماهيي دئينن وئهو
پوژ هييش نه هاتيه ، به لي باوهريي ب قي پوژي
دئينن خو پشت راست دكهن ژبه ركو خودي و
پيغه مبهري ^ﷺ يين گوئين و به حس زي يين كرين
وئه قهيه باوهرييا دروسته .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

{باوهرييا ب قه دهري - پله يين باوهرييا ب قه دهري}

ئه م باوهريي ب قه دهري دئينن خيراي و خرابيا وئ و
باوهرييا ب قه دهري چارپله ييا ب خوڤه دگرت :

پله يا ئيكي: باوهري ئينان كو هنديكه خودي يه

دزانت نه و تشتي چي بي وئه وا چي دبت چ تشت ل
به ربهرزه نابت نه دعه دري دا و نه ل عه سمانى دا
وچ تشت ل به ربهرزه نابت ژ تشتي غه يبي يا
چووي ويا بيت هه مي دزانيا خودي دا وهكي ئيكه
چ قه شارتى بت يان ئاشكه رايى بت.

پله يا دووي: باوهري ئينان كو هنديكه ئه ق

قه دهريه يي نقيسى دپه رتووكا پاراستى دا (
اللوحة المحفوظ) مه قديرين هه رتشته كي تي دا
يى نقيسين، هه روهكي دحه ديسى دا هاتى
پيغه مبه ر ﷺ ديئرت: (أول ما خلق الله

القلم قال له: اكتب، قال: وما اكتب؟ قال:

وما اكتب؟ قال: اكتب ما هو كائن إلى يوم

القيامة - ئيكه م تشت خودي ته عالا چيكرى

قه له م چيکر، وگوته قه له می بنقیسه، قه له می
گوټ: چ بنقیسم؟ گوټ: هه می تشتی بنقیسه
نهوئ چي دبت هه تا روژا قیامه تی) ^(۱).

قیجا نه م باوهری دئینین هه رتشته کی بچت یان
بکه قت - په یدابت - خودی دزانت و خودی یی

نقیسی دپه رتووکا پاراستی دا (الروح

المحفوظ)، هه روه کی خودی دیژت: (مَا أَصَابَ

مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ

يَسِيرٌ - چ موصیبه ت نائین سه ری چیکریان د

عه دری و دنه فسین هه وه دا ژباشی و خیری ئیلا

نه قچه نده هه می خودی نقیسیه دپه رتووکا

پاراستی دا ژبه ری چیکرنا عه ردی و نه فسین هه وه

ونه قچه نده لده ق خودی سانا هیه) ^(۲). قیجا هه ر

تشته کی هه بت نقیسیه دپه رتووکا پاراستی دا

(۱) سنن الترمذی.

(۲) سورة الحديد ۲۲.

(الروح المحفوظ). چ تشت به روفاژی وی نابت

مه قادیرین چیکریان و نقیسنینا قه ده ری ژ به ری

چیکرنا عه درو عه سمانا ب پینجی هزار سال

نقیسیه د پهرتووکا پاراستی دا،

هه روه کی د حه دیسا دروست دا هاتی ژ پیغه مبه ری

نینه تشته ک نیلا نقیسیه د پهرتووکا ﷺ

پاراستی دا (الروح المحفوظ)، و هه روه کی خودی

ته عالا دیژت: (وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِیْظٌ - ول

ده قه مه هه یه پهرتووکا پاراستی ژ گوهورینی کو

هه می تشت تییدا نقیسیه) ^(۱).

پله یاسیی: مه باوهری هه بت ب حه زکرنا خودی

یا قه گرتی و قیان و شیانا وی ل سه ره ره

تشته کی دا و نه گهر خودی تشته ک قیاد هه بوونی

دا و حه زکر - مه به ست پی پیدابت - نیلا دقیت

نه و تشته روی بدهت، و تشته ک ناقه و مت و چی

نابت دگه ردونی دائیلا بقیان وحه زوشیان وب
ریشه برنا وی نه بت.

پله یا چاری: ویا دوماهیئ نه و مه باوهری هه بت
هه رتشته کی هه بت چیکریئ خودی یه کو خودی
یی چیکری خودی دیئرت: (الله خالق کل شیء
وهو على کل شیء وکیل - خودی یه چیکه ری
هه می تشتا و نه و بو هه رتشته کی یی وده کیله نه و
دیاریزت وپی رادبت) ^(۱).

هه رتشته کی دگه ردونی دایا چیبوی ویا چیدبت
نه وژ چیکرنا خودی یه وپه یداکرنا وی یه ،
تشته ک نینه هه بت دقئ گه ردونی دای چیکرنا
خودی، وکسه ک نینه تشته کی چیکه ت دقئ
گه ردونی دا ژبلی خودی.

{ ھەز و شیان مړوځی ژبن ھەز و شیان خودی دەرناکەقت }

ھەز و شیان مړوځی ژبن ھەز و شیان خودی
دەرناکەقت و ئەق چەندە پښتیا مړوځی ناکەت کو
عەبدی ھەز و شیان و ھە لېژارتن و کار ھەبت، و شیان
ھەبت پی بشیت کاری بکەت و پی بشیت بهیلت و ب وی
شیانی بشیت تشتی ب زیان ژیی مفا ب ھە لېژیرت.

مړوځ ب ھەز کرن و قیان خو باشیی و خیرا و تاعەتی
دکەت و ب ھەز کرن و قیان خو تاعەتی و فەرزا تەرک
دکەت و ب ھەز کرن و قیان خو گوننەھا و خرابیا و
سەرپیچیا دکەت و خودی دی حسابی دگەل کەت ل سەر
ھەز کرن و قیان و کاری دکەت،

بە لى ھەز کرن و شیان وی دەرناکەقت ژبن ھەز کرن و
شیان خودی قە، ھەروەکی خودی تەعالا دیژرت: (وَمَا
تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ - ھوین
تشتەکی ھەز ناکەن ئیللا ب ھەز کرنا خودی نەبت
خودایی ھەمی چیکریانە) ^(۱). خودی ھەز و شیان بو

(۱) سورة التکویر ۲۹.

عه بدی سه مانند و بنه جه کربه لی ئه ق هه زوشیانه
 گریڊاب هه زوشیانا خوڤه ژبه رقی چه ندی: (قال رجل
 للنبي صلى الله عليه وسلم ماشاء الله و شئت، قال:
 اجعلتنی الله ندا؟ قل: ماشاء الله ثم شئت، أو قل:
 ماشاء الله وحده - زه لامه کی گۆته پیغه مبه ری
 خودی هه زکروته حه زکر، پیغه مبه ری ^{صلى الله عليه وسلم}
 گۆت: ته ئه زبؤ خودی کر مه هه قیشک کۆتؤب من ^{صلى الله عليه وسلم}
 شرکی بؤ خودی چ دکه ی؟ ئانکو: ئه ق گۆتنا ته گۆتی
 خودی هه زکروته هه زکر ئه قه خه له ته ناچی بت تۆ
 که سی بکه یه شریک وهه قکویف د هه زکرنا خودی دا
 پاشی گۆتی: بیژه: خودی هه زکر پاشی ته هه زکر،
 ئانکو په یقا پاشی بکه دنا قبه ینا هه زکرنا خودی ویا
 چی کرییا دا، یان بیژه خودی بتنی هه زکر) ^(۱).

(۱) ابن ماجه الکفارات.

{تەفسیر کرنا ھندەك کوما بۆرمانا قەدەری}

ھندەك کوم ب تەفسیر کرنا قەدەری سەرداچوون ژ

وانا :

{جەھەمی و جەبری}

کوما ئیکى : جەھەمی و جەبری نە .

قان ھەردوو کوما دگۆتن :

 ھندیکە عەبدە عەبد مەجبورە ل سەر کرنا کاری ،

 چ ھەلبژارتن بۆ نینن ،

 وچ ھەزو شیان نینن ،

 و دگۆتن عەبد وەکی پەرەکی یە دناڤ ھەواى داو

وەکی بە لگا دارى یە ھەواوى دلشینت بى کو ھەزو

شیان و ھەلبژارتن ھەبت ،

ئەھا ئەقە جەھەمیا و جەبرییا و ژبلی قان ژى دگۆتن .

(ئەق ھەردوو کومین ھەنى (جەھەمی و جەبری)

سەرداچوینە ، ئەگەر ب گۆتتا وان بت دڤیت کەس حسابى

دگەل کەسى نە کەت یى زناىى بکەت یان یى دزیى بکەت

یان یى ئیکى بکوژت ل دویش ھزرا وان قییت حساب

نەبت، چونكى دېيىژن ئەم مەجبورن، ئانكۈنە گەر
 كەسەك چوو مالا خۇدیت حاشائىك يى زىيى دگەل
 خوشكا وى دكەت قىابا نەئاخت، چونكى دىيىژت ئەز
 مەجبوربىم مەن وەگرو ئەقە ب پامانا قەدەرى
 سەرداچوون، چونكى خودى حەزوشيان يى دای مروقى
 كومروقب حەزوشيان وەهەلبژارتنا خو، خوژتشتى
 حەرام دوير بکەت) ^(۱).

{ موعتەزىلە نە بەروقاژى جەهەميا و جەبرىانە }

كوما دووى: موعتەزىلە نە بەروقاژى جەهەميا
 و جەبرىانە - ئانكو موعتەزىلە ژى وەكى جەهەميا و
 جەبرىيا سەرداچوون ب پامانا قەدەرى -.

موعتەزىلا دگۈتن: ھىندىكە مروقە ئەوبخۇ
 كارى نەفسا خۇچىدكەت و خودى چ رېقە برن ل
 سەرنىنە و دگۈتن خودى چ حەزوشيان ل سەر
 كارى عەبدى نىنە، بەلكو ھەمەمەد بۇخۇكارى

(۱) من ئەۋرۆھنكرەنە دا قى بابەتى داکو ئەم بزانين عەبدى شيان و ھەلبژارتن يىت ھەين
 و كارى ئەم بکەين حساب يى ل سەر ھەى.

دگه ت ب حه زوشيانا خو و شيانا وي سه ربخويي يه
نه گريدايه ب حه زكرنا خودي قه ،

حه تا هندهك ژوانا ژ توخيبيان دهر بازبووين د
گوئن : هنديكه خودي يه وان تشتا نزان ت ژ به ري
په يدا بينا وان ، به لكوهه ما عه بدى ب خو نوي يي
چيكرى ، ژ به رقي چه ندي دگوئن : فه رمان
دهستيكا هه ر تشته كي يه ئانكو چيكرنا خودي و
زانينا وي ل سه ر نينه .

ئه قه ئه ويئن ژ توخيبيان دهر بازبووين ژ
موعته زىلا ديئرنه وان (**القدرية النفاة**) ئه ويئن
نه فى وره تكرنا حه زوشيانا خودي كرين .

كوما ئيكي : قه دهر بنه جه دكر به لي ژ
توخيبيان بوران دن ئه و شيانا عه بدى هه مى نه فى
كرن گوئن عه بدى چ شيان نينن .

كوما دووي : موعته زيله نه ئه قه به رو قازي
جه برييانه قانا ژ توخيبيان بوران دن د حه زوشيانا
عه بدى دا و حه زوشيان بو عه بدى بنه جه كرن

به لى ژ توخييان بوراندن دهربارهى چه زوشيانا
 خودى دا، ئانكو دگوتن خودى چ چه زوشيان نينن.
 وئله قهه پردوو كومه به رزه بوونه و خه له تن
 خه له تيه ك مه زن .

{ ناقنجيا خودانيڻ سوننه تى و جه ماعه تى }

ناقنجى و دروستيا خودانيڻ سوننه تى و
 جه ماعه تى دهربارهى باوهرى ب قه دهري، خودانيڻ
 سوننه تى و جه ماعه تى بو عه بدى ب نه جه دگه ن كو
 عه بدى چه زوشيان و هه لېژارتن ييت هه ين به لى
 هه رتابعى چه زوشيانا خودى يه ، و چ كه س
 نه شين كاره كى بكه ن ئيللا ب چه زوشيانا خودى
 نه بت .

{ قه دهري هه ژي نه قيانى ونه کاميايى بين }

قه دهري هه ژي نه قيانى ونه کاميايى بين،
قه دهري دهرياره ي وان دا دئيتته گوتن (مه جوسيتت
قى ئوممه تي)، بوچى؟ چونكى نه وانا دوو چيكر
دگهل خودى بنه جهـ كرن دهـمى دگوتن: ههـر
مروقه كى هه بت نه و چيكرى كارى نه فسا خوـيه
سهـربه خوـيه، - ئانكو حاشا نهـوب خوـچيكره كارى
خوـچيدكهـت خودى چـ شيان دگهل نينهـ -، ب قى
چهـندى سهـردا چـوون وبـهـرزهـبوون ب قى چهـندى
ههـ ژي نه قيان ونه كامىي بين ژدهـقـ خودانين
حه قى.

چونكى قه دهري خه لهـت بين دقى بنچينهـي
مهـزن دا نهـو ژي باوهـرييا ب قه دهريـه .

{باوهرييا ب قه دهري ژ بنچينه يا باوهريي يه }

باوهرييا ب قه دهري ژ بنچينه يا باوهريي يه ههروهكي
د حه ديسا جبريلي دا هاتي سلاق لي بن كو جبريلي
گوته : پيغه مبهري وَسَلَامٌ عَلَىكَ بو من به حسي باوهريي بكه گوته :
(أَنْ تَوْمنَ بِاللّٰهِ، وَمَلَأَيْكَتِهِ، وَكُتِبَ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ، وَالْقَدَرِ: خَيْرُهُ وَشَرُّهُ - ته باوهري ب خودي ههبت
ومه لائيكه تين وي و پهرتووگين وي و پيغه مبهرين وي و
ب روژا دوماهي ههبت و ته باوهري ب قه دهري ههبت
باشيا وي و خرابيا وي) ^(۱).

ههروهكي هاتي دگوته نا خودي ته عالا دا : (إِنَّا كُلَّ
شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ - مه هه رتشته كي ههبت يي
چيكري ب قه دهركو خودي ژ بهري وي تشتي پهيدا بكه ت
نه و تشت دزاني وي چيكري و شيان يي ل سه رههين و
هه مي يي نقيسي د پهرتووكا پاراستي دا) ^(۲).

(۱) رواه البخاري .

(۲) سورة القمر ۴۹ .

وهه روهكى ده ديسى داهاى (اخرى على ما
 ينفعك، واستعن بالله ولا تعجز وإن أصابك
 شيء فلا تقل لو أني فعلت كان كذا وكذا
 ولكن قل قدر الله وما شاء فعل، فإن لو
 تفتح عمل الشيطان - گه له ك پويتى بده ل
 سه روى تشتى مفای ل ته دكه ت وداخازا
 هاريكاريى ژ خودى بكه و لاوازه به نه گهر
 تشته ك گه هشته ته نه بيژه نه گهر من هو كربا و
 هو كربا دا هوسا بت ، به لى بيژه قه ده را خودى
 يه هه رتشتى بقيت دى كه ت ، هنديكه په يقا
 نه گهره كارى شه يتانى قه دكه ت كو دى نه خوشيان
 ووه سواسى بو مروقى چى كه ت^(۱) .

نايه ت وحه ديس ده رباره قى چه ندى دا
 گه له كن و نه ق بنچينه به رنياسه راستيا تيدا ديار
 وناشكه رايه - الحمد لله - و باوه رييا خودانين
 سوننه تى و جه ماعه تى ده رباره قى دا ناشكه رايه

(۱) رواه مسلم .

و هاتییه ئاڤا کرن ل سه روی چه ندا قورئان و
سوننه تی پی هاتی،

به لی ئه وین سه رد اچووین ژ قی بنچینی، ئه وی
یان ژ نه فسا خو بو خو یی ئیناتی یان ژ هه وایی
نه فسی کو به ری خو ژ قورئانی و سوننه تی یی
وهرگی رای یی ل دیف هه وایی نه فسا خو چوی.

ئه ها هوسانه هه چییی هه ول بدهت ژ به لگه یین
قورئانی و سوننه تی دهر که قت ئه و دی که قت هه د
سه رد اچووینی و به رزه بوونی دا هه روه کی خودی
دییژت: (وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ -
ئه قشتین خودی پی وه صیه ت ل هه وه کری ئه ق
وه صیه ته خودی ته عالا دییژت ئه قه ریکا من و
دینی من یی راسته، قیجا هوین لدویف قی ریکی
هه رن و لدویف ریکیین ژیکجودا نه چن، ژبلی قی
ریکی لدویف چ ریکا نه چن وه کی ریکا جو هی و
فه له هان و هه می کافرا و وان که سین خودانین

بیدعی وئەوین لدویف هەوایی خۆدچن پاشی
 ئەقین هەنئ دئ هەوێ ژرێکا خۆدئ دەرئێخن هوین
 نامیننە سەرۆی رێکا خۆدئ ئەواژئ رازی، ئەق
 تشتین خۆدئ بەحس ژئ کری خۆدئ وەصیەتی و
 ئاموژگاریی پی ل هەوێ دگەت داگو هوین ژ خۆدئ
 بترسن و خوژ عەزابا وی ب پارێزن^(۱) .

اللَّهُ
 وَحَمْدُهُ
 سُبْحَانَ

{دوماهيك}

ئەقە كورتیه كە د باوەرییا سە لەفان دا و خودانیڻ
 سوننه تی و جه ماعه تی دا دوعا ژ خودی دكە م مه و هه وه
 ژوان حساب بكه ت ب منه ت و مه ردینیا خو و دهست گرتنا
 ب حه قیی و بهیڻ فرهیال سەرو جیگرین ل سەرقی
 ریکی ب رزقی مه بكه ت هه تا پوژا ئەم دگه هیڻی،

قیجایی دهست گرتی بت ب باوەرییا خودانیڻ
 سوننه تی و جه ماعه تی دقیت ل سەرتیگه هشتنی و
 زانیڻی و هیدایه تی بت و دقیت دلی وی یی مرتاح و
 جیگیربت، چونکی یی ل سەرقورئانی و سوننه تی دژیت
 ، ویی ل سەربه لگه ییڻ ئاشکە را دژیت ل دویف
 پیغه مبه ری ^{وَسَّالِیْهُ} و صه حابیڻ وی دچت ،

یی لدویف قی چه ندی بچت ئەوی ل سەر مرتاحیی و
 دل ره حه تی یه ویی ل سەر موکومیا فه رمانا دینی خویه
 ودی گه له ك خیر گه هنی ، موکە بین و خیرا مه زن
 دگه هتی – ئەقچه نده – ژبلی ئەهلی حه قیی ل دهق
 مروقیڻ سەردا چووی په یدانابت،

ئەقین سەرداچوون ھەردەم ییت دوو دلیی دانن وییت
نە رەحەتی دانن بچتە کیشە و بچنە کیشە خو چارە
بکەن.

بە لی خودانی سوننەتی و جەماعەتی ئەوییت
موکومن ل سەر حەقیی ژجە ناچن و ژ حەقیی خو نادن
پاش و دویرناکە قن و دویش چوونا ھەوایی نە فسی و
بوچوونین خە لکی و ئختیلافی ل دەق وان نینە ، چونکی
ریبازا وان و ریکا وان ئیکە و بە لگی وان ئیکە .

ئەوین دەست گرتین ب باوەرییا خودانی سوننەتی و
جەماعەتی خودی بووان ئامادە کرییە ژقە درگرتنی و
بە ھەشت و مانا بەردەوام د خۆشیادا ئەق خۆشیە نە پویج
دبن نە ژناق دچن ھەروەکی خودی دیژرت : (فَإِمَّا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِّنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا
يَشْقَى) - ئەگەر ئاشکراکرنە ک ژدەق من ھات بو ھەو کۆ
پەرتووکی و پیغە مەرا بو ھەو قریکەم ، قیجا ھە چیی
لدویش بچت (فَلَا يَضِلُّ) ددونیایی دا بەرزە نابت بە لکو
دی سەر ریکا راست بت ، (وَلَا يَشْقَى) ول ئاخەرەتی

نه خوشی نابت ب عه زابی به لکو خودی دی وی که ته
دبه هه شتی دا و وی پاریزت ژ ناگری) (۱).

کورپی عه بباسی خودی ژی رازی بت دییژت: (خودی خو
کره که فیل بووی که سی قورئان خاندی و کارب وی کری یا
تیدا کود دنیایی دا دسه ردا نه چت و به رزه نه بت و د
ئاخره تی دا نه و نه خوشیان نه بت کو عه زابی بخون).

و خودی ته عالا دییژت: (الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا
إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ -
ئه وین باوهری ئیناین و ژورداری - شَرِكْ - تیکه لی
باوهرییا خو نه کرین ئه قین هه نی سلامه تی و هیدایه ت و
ئیمناهی ژ عه زابی بووانه) (۲).

د ئاخره تی دا بووان ئیمناهی ژ عه زابی یی هه ی و
هیدایه ت ریکه راست د دنیایی دا بووان یی هه ی ژ
سه ردا چوونی و به رزه بوونی د دنیایی دای ل سه ر ریکه
راستن، نه به رزه بووینه و که سی سه ردا نابن و ل ئاخره تی

(۱) سورة طه ۱۲۳.

(۲) سورة الانعام ۸۲.

دی ئیمناهی بووان په یدابت دهمی خه لك دترسن ودهمی
 دل خوژ سینگی به رددن ژ ترسا به لی خودانین سوننه تی
 وجه ماعه تی وئه هلی حه قیی ییت ته ناهی وئیمناهی
 دا هه روه کی خودی دییژت: (لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ
 وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ
 تُوعَدُونَ - ل پوژا قیامه تی ترسا مه زن^(۱) وان
 ناقه هرینت و دلته نگیی لده ق وان په یدا ناکه ت ودهمی ژ
 قه بران پادبن مه لاییکه ت دی پیشوازیی ل وان که ن
 پیروژباهیی ل وان که ن و مزگینیی ددن وان ئه قه پوژا
 هه وهیه ئه واه خودی سوزپی دای هه وه)^(۲).

هه روه سا خودی ته عالا دییژت: (إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا
 اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا
 وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ، نَحْنُ

(۱) ترسا مه زن (الفرع الكبير): هندهك موفر دييژن ئه قه ئه و
 پوژهیه دهمی پفکرنا بوقا دوماهیکی دهمی لی ددن یان ئه و
 پوژهیه دهمی خودی فهرمانی ل عه بدی دکه ت بچت دناؤ
 ئاگری دا یان دهمی مرنی سهر ژید که ن و مرن نامینت.

(۲) سورة الانباء ۱۰۳.

أُولَئَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ نُزِّلًا مِّنْ
غَفُورٍ رَّحِيمٍ - هندیکه ئه و که سه نه ئه وین گوتین
خودایی مه (الله) و دانپیدان بقی چه ندی کرین و پازی
بین و خو ته سلیمی فه رمانا وی کرین و پاشی به رده وام
بین ل سه رقی چه ندی و ماین ل سه رپیکا راست ب گوتن و
کریارقه ، وه ختی ئه ق مروقی هه نی ل به رمرنی
مه لایکه ت دی ل سه روان دا ئینه خوار و دی بیژنه وان
نه ترسن ژوی تشتی بیّت و ب خه مه نه که فن ژ تشتی
ددونیا یی دای هه وه هیلا ی پشت خو و مزگینی ل هه وه
بت ب به هه شتی ئه واپه یمان بو هه وه پی هاتی دان ^(۱) .

ئه که پاداشت و ئه جری و خیرا وان که سانه ئه وین
باوه ریا وان دروست د دونیا یی و ئاخره تی دا هه روه کی
خودی ته عالا دیژت: (مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ
أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ - هه چیی کاره کی

(۱) سورة فصلت ۳۰-۳۲.

چاك بكة ت ژ زه لام و ژنان ول سه ركرنا قى كارى باوهرى
 هه بت، خودى دىيژت دى ژيانه كا خووش دهينى ب
 ره حه تيا دلى وقه ناعه تى و رزقى حه لال و شادى ول
 ئاخره تى ئه جري وان ب باشترين پيك دى دهينى ژ به روى
 كارى يى دونيا يى دا كرين)^(۱).

ئه قه گرهنه تى و زه مانا خودى ته عالانه بو خودانين
 سوننه تى و جه ماعه تى و ئه هلى حه قى، چونكى ئه و
 ييت دخيرى دانن دنوكه و پاشى دا .

دوعا ژ خودى دكه م مه ژ وان حساب بكة ت ب منه ت و
 مه ردينيا خو و دوعا ژ خودى دكه م ديتنا حه قى و ديق
 چوونا وى ب رزقى مه بكة ت، و نه حه قى بو مه ديار
 بكة ت و خوژى دويركرنا وى ب رزقى مه بكة ت .

(۱) سورة النحل ۹۷ .

والحمد لله رب العالمين
وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى
آله وصحبه أجمعين

{ ناڤه روک }

- ۷ ..... { نڅيسينا وه رگيرى }
- ۱۰ ..... { رامانا عه قيدى چيه }^(۱)
- ۱۱ ..... { رامانا عه قيدا ئيسلامى }^(۱)
- ۱۱ ..... { دهمى نه م ديژن عه قيدا مه }^(۱)
- ۱۲ ..... { دهمى دئته گوتن }^(۱)
- ۱۲ ..... { رامانا سه له فين صالح }^(۱)
- ۱۵ ..... { پيشه كى }
- ۲۰ ..... { عه قيدا دروست يا بنه جهه }
- ۲۳ ..... { حه قى ئيکه نابت به ش به ش }
- ۲۶ ..... { پله ييا وان كه سا }
- ۲۸ ..... { يين بيهنا خو فره دكه ن ژبه رازى بينا خودى }
- ۳۰ ..... { رامانا باوه ريبا ب خودى }
- ۳۰ ..... { ته وحيد }^(۱) دبنه سى جور }
- ۳۱ ..... { جورى ئيکى : ته وحيدا پو بو بيه تى }
- ۳۹ ..... { جورى دووى : ته وحيدا ئولو و بيه تى }

- ٤٦ ..... {جورئ سئ: ته وحيدا ناڤو سالوڅه تان}
- ٤٦ ..... {شهرحه ك كورت ل سهرقان هه رچار په يقا} ^(١)
- {ئايه تين قورئانا پيرو زقاله نابن ژ به حسكرنا ناڤو}
- ٥٠ ..... {سالوڅه تين خودئ}
- ٦٠ ..... {باوهريئنان ب وان بنچينئ مائين ژ بنچينئ دينئ}
- ٦٣ ..... {باوهرييا ب قه دهري - پله يئ باوهرييا ب قه دهري}
- ٦٧ {حه زو شيانا مروقي ژبن حه زو شيانا خودئ دهرناكه قت}
- ٦٩ ..... {ته فسيركرنا هنده ك كوما بوړامانا قه دهري}
- ٦٩ ..... {جه هه مي و جه بري}
- ٧٠ ..... {موعته زيله نه به روڅاژي جه هه ميا و جه بريانه}
- ٧٢ ..... {ناڅنجيا خودانئ سوننه تي و جه ماعه تي}
- ٧٣ ..... {قه دهري هه ژي نه قيانئ و نه كاميايئ بين}
- ٧٤ ..... {باوهرييا ب قه دهري ژ بنچينه يا باوهريي يه}
- ٧٨ ..... {دوماهيك}
- ٨٥ ..... {ناڅه روڅ}

